

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők.
Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJNER LAJOS.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hóra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 3 fillér.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1912.

XLI. évfolyam 149. szám.

Szerda, július 3.

Mixed pickles.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, jul. 3.

Csemegekereskedők kirakatában, szép, karesu üvegekben, szépen elrendezett módon látható együtt: zöldbab, ugorka, sárgarépa, borsó, kalarábé, petrezselyemgyökér meg mi egyéb. Hívják ezt az angol származású micsodát mixed picklesnek.

Eféle mixtum compositumot akarna most összehozni hazánk nagyobb boldogságára néhány ellenzéki honatya. Szegeden proklamálta a népgyűlés alkalmával Károlyi Mihály gróf, aki ujabban a galamblovás helyett a demagógiát üzi sportként, hogy a jelenleg meglevő ellenzéki prátoknak egy szerves egésszé való köigitésével egységes új pártot kell létrehozni, amely közös, nagy erővel harcoljon a kormány ellen s amely — azt hisszük a következőkben kell aztán a hangsúlyt keresni — kormányképes legyen. A gróf ur proklamációjára a Justh-párti Bakonyi Samu azt mondta, hogy erről lehet csevegni. A néppárti Szmrecsányi György pedig ráhagyta, hogy a néppárt is készséggel belemenne az új alakulásba.

Ha az a szegedi népgyűlés április elsején lett volna, hát egész stilszerű volna az ügy. Mert komolyan venni a dolgot, igazán nem lehet. Felöltő mindenekelőtt, hogy Apponyi, aki maga is ott szónokolt Szegeden, egy szóval sem említette az egész tervet. Kossuth Ferenc meg Nauheimben keres gyógyulást, Justh Gyula pedig Karlsbadban, úgy, hogy tehát a leghivatottabb ellenzéki vezérek egyáltalában nem nyilatkoztak még az egész ideáról, amelyről valószínűleg nem is tudnak. Mert ha tudnának, kétségtelenül ők sietnének legelőbb is ki-gyomlálni ezt a zöldséget, amely a nagy nyári melegben felburjánzott.

No mert igazán nem lehet elképzelni, hogy ez az ige komolyan testet ölthessen és hogy egy nagy ellenzéki zsákba gyö-möszöljenek bele kilenc águ mágnáskoronákat, feudális érdekeket, nemzetközi piros lobogót és negyvennyolcas piros-fehér-zöld zászlót, Kossuthék nemzeti követeléseit a hadsereg dolgában, mérsékelt választójogi reform-óhajtsókkaik és Justhék radikális választójogi követeléseit a nemzeti követelések elejtésével. Ezt a mixed picklest egye meg aki főzi.

Aztán meg hogy is lennénk csak a közjogi alappal, ha az új alakulás létrejönne? Ott hagyná a néppárt a 67-es alapot és Zichy Aladár gróf 48-asnak csapna föl? Hatvanhetessé lesz-e Kossuth és

azzá lesz-e megint Apponyi? Követelni fogja-e Justh Gyula, hogy az egyházpolitikai törvényeket módosítsák? Károlyi Mihály, aki eddig a közös vámterületnek azért volt híve, hogy a magyar agrártermékeknek biztos piacuk legyen Ausztriában, ezentul az önálló vámterületet fogja-e hirdetni? És Molnár János lelkesedni fog-e ezentul a zsidók recepció-jáért, meg a felekezetenélküliségért? Hogy akarják nivellálni a sok ellentétet, a sok más-más meggyőződést és más-más izlést?

A terv képtelen is, erkölctelen is, lehetetlen is és ha valami okból mégis hinni lehet az egységes ellenzéki pártnak a létrejöttében, hát az ok az, hogy a dolog teljesen abszurd.

Ma nyilvánvalóan látszik, hogy egyelőre csupán csak egy óhajtsáfével, egy hirtelen támadt gondolattal állunk szemben, amelynek még nem volt ideje kiforrni. Kiforr, kialakul-e az őszig? Nem hisszük, mert tüzet és vizet összevegyíteni nem lehet és éljen bár az eszme fölvetőiben bármennyire is a vágy, hogy egy kormányképes új ellenzéki pártnak legyenek a részesei, az őszre a gondolat, mely Szegeden fogantatott, bizonyára spirituszba kerül, mint halva született torz.

És ha mégis létrejött az a bizonyos egységes ellenzéki párt? Ej hát hiszen láttuk mi már azokat az urakat együtt! Akkor koalíciónak hívták őket. És nem tudtak egyebet, mint maguk közt veszedni és rombolni. Csak alkotni nem voltak képesek.

Most is így lesz.

És nagyon örültek annakidején, mikor megszabadultak egymástól.

Hát ez így lesz most is.

HIREK.

— **Személyi hir.** Dr. Dellimanics Lajos főispán rövid távollét után kurjácskai birtokáról az este visszaérkezett Nagybecskerekre.

— **A főgimnáziumi bizottság ülése.** Nagybecskerek város főgimnáziumi bizottsága tegnap délután fél 4 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen a bizottság tagjai közül Balázsi József, Giffinger Zsigmond, Hausladen Mátyás, Mayer Rezső, dr. Nagy Dezső, dr. Pollák Győző és Steinitzer Géza vettek részt. A bizottság a tegnapi ülésen tárgyalta a helybeli főgimnáziumnál való új tanári állás szervezését s javasolja is a város képviselőtestületének, hogy a kívánalmaknak megfelelőleg a főgimnáziumnál egy új tanári állást rendszereztesen.

— **Jegyzői tanfolyamhallgatók szigorlata.** A nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyamon tegnapelőtt, hétfőn tartották meg az írásbeli szigorlatot,

tegnap pedig a szóbeli szigorlatokat kezdték meg, amelyek folyó hó 8-ikán érnek véget s ugyanakkor hirdetik ki a szigorlatok eredményét is.

— **Tűzoltótanfolyam Nagybecskereken.** Megirtuk már, hogy Torontálvármegye tűzoltószövetsége a szokott kedvezményes feltételek mellett mint minden évben, úgy az idén is folyó hó 15-től 21-ig, vagyis egy hétig tartó tűzoltói tanfolyamot rendez. A vármegye alispánja a vármegye tűzrendészetének szükséges fejlesztése érdekében felhívást intézett a járások főszolgabiráihoz, valamint az egyes községelöljáróságokhoz is s hivatkozva a humánus, de egyuttal fontos közigazgatási és vagyonbiztonsági célra, melyet a tűzoltóság szolgál, kérte a főszolgabirákat valamint a községelöljáróságokat, hassanak oda, hogy ez a tanfolyam minél látogatottabb legyen s hogy a vármegyében minél több képzett tűzoltó állhasson e fontos célok szolgálatában. Sajnálattal értesülünk, hogy a rendezendő tűzoltótanfolyamra eddig csak igen gyér számban történtek jelentkezések, ami arra vall, hogy az egyes községekben még mindig nem tudják kellőképpen értékelni azokat a fontos érdekeket, amelyeket ez a tűzoltói tanfolyam hivatva van szolgálni, noha erre határozott szükség van, mert vármegyénk 208 községe közül alig 90-ben van szervezett tűzoltóság, míg a többi községek tűzvéz esetén a teljes fejetlenségnek és tanácstalanságnak volnának kiszolgáltatva. Tudva mindezt, szinte érthetetlen egyes községeink indolenciája, amelyet a tűzoltói intézmény iránt tanusitanak, annál is inkább, mert egyebekben községeink adminisztrációja valóságos mintaszerűnek mondható és ez remélünk engedi, hogy községeink vezetői felhasználván a még rendelkezésre álló időt, igyekezni fognak a tűzoltó-ügy lelkes felkarolásával hasznos szolgálatot tenni a köznek.

— **Az árvizkárosultak javára.** A vármegye árvizkárosultjai javára legutóbb gróf Nákó Sándor 100, a Temesvári kereskedelmi és iparkamara 100, Szárca község 93 kor. 30 fill., Bóka község 91 kor., Nagyszentmiklós község 50, Újszentpéter község, Prochaska Ede fiai Nagyszentmiklós és az Első Nagyszentmiklói Takarékpénztár 20—20, Tiszahegy község 16 kor. 70 fill., Otelek község 15, Karátsonyliget község pedig 5 koronát adományozott, melyekért a vármegye alispánja az árvizkárosultak nevében köszönetet mond.

— **Új mozgófénykép-színház.** Az Apolló-bioskop és a Club-kávéházbeli mozi mellett most egy új mozgófénykép-színház, a „Modern kino“ nyílik meg Nagybecskereken, a város támogatásával. Az új mozi, mely állandóan a színházban tartja előadásait, holnap nyílik meg és Geidushek Ignác, a vállalat műszaki vezetője gondoskodik és jövőben is gondoskodni fog arról, hogy a közönségnek élvezetes, de emellett tanulságos előadásokban legyen része. A vállalat költséget és fáradságot nem kímélve azon lesz, hogy közönségünknek mindenkor válogatott számokból álló programot mutasson be s a hatás eme-

lésére biztosította magának a helybeli filharmóniai egyesület közreműködését is, amely héttagnu szalon-orchesterével Ripka Imre karnagy vezetésével minden előadáshoz zenekíséretet fog szolgáltatni. Az előadások naponként este fél 9 órakor kezdődnek s a holnapi megnyitó előadás műsora a következő: 1. Egy hé. Oroszországban. 2. Malom a Fekete-erdőben. (Hangulat-kép). 3. Minden jó, ha a vége jó. (Bohózat). 4. „Faust“ (Hangulat-kép operazenevel). 5. Titokzatos erők. (Dráma 3 felvonásban). 6. A vakációzók. (Bohózat.)

— **Mértékek és mérőeszközök hitelesítése.** A mértékhitelítő törvény végrehajtási utasítása értelmében az 1874. évi VIII. teikk alapján meghatározott kellékek szerint készült mértékek és mérőeszközök 1910. évi december hó 31-ike után csak az esetben voltak elfogadhatók az időszakos, illetve javítás utáni első hitelesítésre, ha azok átmeneti bélyeggel a meghatározott időben elláttak. Ezen rendelkezés alapján az átmeneti bélyeggel nem bíró mérlegek elkobzandók lettek volna. A kereskedelemügyi miniszter ur ezt az időtartamot 1911. évi december hó végéig meghosszabbította. Mivel azonban még így is sok mérleg maradt átmeneti bélyeg nélkül és így sok kereskedőt fenyegetett az elkobzás veszélye, a miniszter ur a kamarák intervenciója folytán úgy intézkedett, hogy a 25395/912. számú leiratásn a múlt évi rendelet hatályát 1912. évi december 31-éig meghosszabbította.

— **A nyári betörések utóhangja.** Közöltük már, hogy a nagybecskereki csendőrségnek és rendőrségnek nagy fáradozások és hajszák után sikerült kézrekeríteni Frisch Miklós közkatona személyében a népszerű, de egyúttal rettegett nyári betörőt, aki az idén már harmadik év óta vakmerő betöréseivel állandóan veszélyeztette a város polgárságának a vagyonbiztonságát. A vallatás folyamán Frisch beismerte, hogy Alföldy Ede törvényszéki elnöknel két év előtt nyáron szintén ő követte el a betörést s a törvényszéki elnök hálósobájába hatolva onnan egy aranyórát láncostól s egy pénztárcát 60 korona készpénzzel és bélyegekkal ellopott. Azt is elmondotta, hogy az órát egy akkoriban vele katonáskodó Lufesik Ferenc nevű barátjának adta, a pénztárcát pedig a város határában levő vasuti hid közelében elásta. Palkó Sándor járásörmszter a vallomás alapján azonnal nyomozni kezdett Lufesik után s fáradságos kutatások után sikerült is őt Alsólendván megtalálni. Lufesik Palkó járásörmszternek beismerte, hogy az órát tényleg nekiajándékozta Frisch s rögtön elő is adta. Az óra tehát láncostól együtt megkerült, a pénztárcát is megtalálták a megjelölt helyen, a tartalma azonban a nedvesség miatt már egészen szétmállott. A csendőrség egyébként tovább kutat Frisch viselt dolgai után s nem valószínű, hogy még néhány büntényt sikerül reabizonyítania.

— **Beiratás a temesvári ipariskolába.** A temesvári ipariskolában a tanulók beírása, illetőleg előjegyzése a jövő tanévre július 5-ig naponként d. e. 9—11 óráig történik. Ugyanakkor benyújthatók a fa-, fém- vagy építőipari szak 1-ső évfolyamába felvétetni óhajtok részéről a kellően felszerelt kérvények. A fémipari szakra minden alapos indok nélkül oly nagy a tödulás, hogy a kérvények nagy része nem lesz figyelembe vehető.

— **Ötezredik vendég a Féliksz-fürdőben.** A világfürdők sorába emelkedő Féliksz-fürdőn az alig hat hetes nyári szezon rövid tartama alatt immár az ötezredik beteg ember érkezett meg, hogy az istenáldotta csodás hatású vizekben keressen és találjon gyógyulást. A vendégeknek ez az impozáns nagy tömege bámulattal és elismeréssel eltelve látja azt a hatalmas fejlődést, melyet ez a felülmulhatatlan erejű gyógyfürdő Komzisk Alajos bérlő széles látóköre, modern felfogása és szakavatott vezetése mellett elért. Itt van az ötezredik vendég, akit Komzisk Alajos saját uri há-

zánál vendégül fogadott, egyik kiváló kollégánkat érte ez a nagy megtiszteltetés, aki a következő levelet írta hozzánk:

Igen tisztelt Szerkesztő ur! Amit sem Pöstyénben, sem más hasonló természetű fürdő használata nem produkált, azt Félikszben találtam meg. Néhány napi fürdő használata után már sokkal jobban érzem magam, ezenfelül pedig, mint az ötezredik vendéget, Komzisk Alajos ur a fürdő bérlője meghatóan kedves figyelme jele képen tizennégy napon át teljes díjtalan fürdőhasználatban és ellátásban részesít; kérem Szerkesztő urat, hogy nagyra becsült lapja hasábjain fejezze ki Komzisk Alajos ural szemben köszönetemet és a magyar fürdőügynek ezt az aldozatokész fejlesztőjét az újságírók meleg támogatására ajánlhatom. Kiváló tisztelttel: Peller Kálmán, az „Aradi Közlöny“ munkatársa.

— **Öngyilkos cselédleány.** Temesvárról írják: Szarvas Julianna husz éves cselédleány tegnap reggel munkaadójának, Michels József borkereskedőnek Dózsa-utca 14. szám alatti lakásán öngyilkossági szándékból köszodaoldatot ivott. Súlyos belső sérülésekkel a közokórházba szállították. Az őt kihallgató rendőrtisztviselő előtt azt vallotta, hogy szerelmi bánatában kereste a halált, mert kedvese, egy 29-ik gyalogezredbeli tisztiszolga, ki házasságot ígért neki, hűtlen lett hozzá.

— **Lóárverés.** A nagybecskereki csendőrszárnyparancsnokság ezután is közli, hogy egy kineztári lovat folyó hó 11-ikén reggel 9 órakor a helybeli csendőrlaktanyában nyilvános árverésen el fognak adni.

— **Agyonsujtotta a villám.** Veké Ábrahám szilasi gazda tegnapelőtt a mezőről hazafelé igyekezett. Az uton zivatar érte utól s a lecsapó villám a szerencsétlen embert érte, aki szörnyethalt. Az esetről jelentést tettek a temesvári kir. ügyészségnek.

— **Virtusból agyonszúrták.** Mint Lugosról jelentik lapunknak, Szemjén Aliusz fiatal cipészegéd betért vasárnap este egy koresmába, ahol Katona Ferenc honvédközlegény, Totok György és Toldi Ferenc munkások minden ok nélkül rátámadtak és még mielőtt elmenekülhetett volna, a garáza emberek egyike hátbaszurta a szerencsétlen cipészegédnyit. Az előhívott mentők elszállították a közokórházba, de a szerencsétlen cipészegéd utközben meghalt. A rendőrség elfogta a három legényt s a tett elkövetésével leginkább Katona Ferenc honvédközlegényt gyanusítja.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtáróra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van, hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől negyed 5 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5—7 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

Julius 8. A közigazgatási bizottság ülése.

Cirkvenica

tengeri fürdő és klimatikus gyógyhely. (Flume mellett.)

Egyedüli belföldi tengeri fürdő. Mesés homokplázs. Gyermek felügyelet nélkül 200 méternyire bemehetnek a tengerbe.

Nagy gyógyhatás!

görvély és angolkórnál, az idegrendszer betegségeinél, vérszegénység, sápkórnál, nőbetegségek, elhíjasodásnál, idült csukló és izomrheumánál, bujakórnál.

Fürdőidény május 15-től okt. 15-ig. Mint klimatikus gyógyhely páratlan maláriánál, influenzánál és minden hurutos betegségnél.

Prospektust ingyen küld a fürdőbizottság.

SANATORIUM

NAGYBECSKEREKEN.

MINDENMÉ BETEGET, FELNŐTTEK ÉS GYERMEKEK RÉSZÉRE.

MODERN HYGIENAI ÉS KEZELÉSI FELSZERELÉS.

ALKALMAZTATNAK A FIZIKÁLIS GYÓGYMÓDOK LEGHATÁSOSABB ESZKÖZEI; A VILLANYOZÁS ÖSSZES FORMÁI; VIBRÁCIÓS MASSZÁZS (az idegek megnyugtatóására, az izmok, szív, tüdő erősítésére); VILLANYOS FÉNYFÜRDŐ CSUZ, KÖZVÉNY, ISCHIAS, IZADMÁNYOK, ELHÍZÁS, ASTHMA, IDÜLT VESÉBÉJ STB. STB. ESETEIBEN; VILL. VIZFÜRDŐ DR. SCHNÉE SZERINT (neuraszthenia, hysteria, görcsök, téuulások ellen.)

DIETÁS KURÁK. TUBERCULIN-BEOJTÁSOK.

GONDOS ÁPOLÁS. SZABAD ORVOSVÁLASZTÁS

TELEFON-SZÁM 101.

IGAZG.-ORVOS: DR. HEINERMAN.

623—50.21

Irodalom.

(*) **A Teozófia** legújabb, 7-iki száma „Gyermeknevelés a spirituális tudomány szempontjából“ c. alatt dr. R. Steiner, a hírneves német teozofus tollából hoz fejtegetést, mely minden gyermek-pedagógiával foglalkozót kell, hogy a legnagyobb mértékben érdekeljen, a kérdésnek egészen új beállítása, szempontjainak eredetisége folytán. Folytatását találjuk Mabel Collins mediumisztikus uton létrejött mély filozófiájú, poetikus művének, melynek címe: „Világosság az ösvényen“. A Besant „Hatha-Yoga és Raja-Yoga“ c. cikkében a hindu filozófia e két különböző rendszerét ismerteti s példák bemutatásával igazolja, hogy az Európában „csodáknak“ nevezett fenomenének voltaképepu természeti törvényeken alapuló mutatványok. E törvények ismeretének elengedhetetlen feltétele: megfelelő fizikai és erkölcsi életmód. Aförizmák, a Magyar Teozófiai Társulat évi jelentésének kivonata egészítik ki a 7-ik számot, melylyel a „Teozófia“ második félévére nyílik új előfizetés. Mutatványszámot bárkinek szivesen küld a kiadóhivatal: IV. Ferenciek-tere 4. sz.

(*) **A Magyar Figyelő** 13. száma egy kulturális nagy problémával foglalkozik. Schwarz Gusztáv egyetemi tanár „Egyetemi kérdések“ címen nagy feltűnést keltő tanulmányában mondja el megjegyzéseit, amelyek az új egyetemek felállításával kapcsolatban úgy a szakköröknek, mint a művelt nagyközönségnek bizonyára számos érdekes szempontot fognak adni. Lyka Károly „A mi muzeumaink“ címen muzeumaink gyűjtési feladatainak jellegét ragyogó tollal és nagy tudással tárgyalja. Nagyon érdekes Rakovszky Béla orszgy. képviselőnek a tripolisi kérdéstről szóló cikke. Dr. Závodszy Levente a „Héderváryak német fogságá“ról érdekes tényeket közöl. A szépirodalmi részben Szemere György „Az első csók“ című novelláját találjuk. A gazdag „Följegyzések“ rovata zárja be az érdekes és tartalmas számot.

A Magyar Figyelő előfizetési ára negyedévre 6 K. Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrássy-ut 16.

TÁVIRATOK.

A király nyara.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A király tudvalevőleg annakidején elhagyta ischli utját, hogy Bécsben várja be a közös miniszteri tanácskozásokat. A király nyaralási programjában azonban most újabb változás állott be, amennyiben őfelsége már holnap Ischlbe utazik, ahol a két nyári hónapot tölteni fogja.

A munkapárt akciója.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Beavatott forrásból

merített értesülések szerint a munkapárt az aratás után nagyobb szabású akciót szándékozik indítani országsszerte. Az akciónak egyik kimagasló pontja lesz Tiszta István nyílt levele. A munkapárti képviselők az aratás után be fogják utazni a kerületeket és beszámoló-beszédekben igazolni fogják a parlamenti eseményeket. Ugyanezen hiradás szerint a választói jog reformjáról szóló törvényjavaslaton már erősen dolgoznak a belügyminiszteriumban s most már egészen biztosra vehető, hogy a törvényjavaslattal még e hó folyamán teljesen elkészülnek. A hiradás szerint a törvényjavaslat 2 millió 500 ezer választóra van kontemplálva s a kormány a magyarság szupremáciáját nem a választóktól szándékozik függővé tenni, hanem a közigazgatás reformjával kívánja azt biztosítani.

Ujabb hadügyi kiadások.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, beavatott politikai forrásból eredő információk szerint A uffenberg közös hadügyminiszter a legközelebb Bécsben tartandó közös miniszteri tanácskozáson hadügyi célokra további 250 millió koronát fog kérni, amihez állítólag már öfelsége beleegyezését is bírja. Ez a költségvetés híre szerint újabb ágyukra és tarackütegekre szükséges, amelyeket hadvezetőség állítólag már meg is rendelt a Skoda-gyárban.

Erzsébet királyné magyar könyvtára.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi jelentés szerint a király megboldogult Erzsébet királynőnk könyvtárát Zita pármái hercegnőnek, Károly Ferenc József főherceg nejeének fogja ajándékozni, aki élénken érdeklődik Magyarország iránt s szorgalmasan tanulja a magyar nyelvet, amelyben máris nagy előmenetelt tett.

Az inzultált hadtestparancsnok.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy Boroevics kassai hadtestparancsnok, akit Haertl munkacsi alezredes leánya tudvalevőleg tettleg inzultált, ez afférből kifolyólag becsületbiróságot kért maga ellen. A becsületbiróság híre szerint már holnap Bécsben vagy Budapesten össze is fog ülni, hogy a kínos ügyben döntsön.

A tanítók kongresszusa.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyarországi tanítók tudvalevőleg tegnap kezdték meg VII-ik egyetemes nagygyűlésüket a fővárosi iparesarnokban. A nagygyűlés célja a tanítóság sérelmeinek az orvoslása s a tanítóság radikálisabb elemei erőlyesen követelik, hogy panaszai meghallgattassanak s hogy a kultuszminiszter anyagi helyzetük javítására irányuló törekvéseiknek helyt adjon. A nagygyűlést ma folytatták Budapesten, nyugodt tárgyalásról azonban szó sem lehetett, mert a radikális elemek összeütközésbe kerültek az elnöklő M us ch o n g Gézával, akinek az elnökségről való lemondását követelik. A tumultus az elnökség körül oly nagy, hogy a tárgyalásokat még a déli órákban sem lehetett folytatni.

Aratósztrájk.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Aradról jelentik, Zselénszky Róbert gróf aradmegyei birtokán nagyobb szabású aratósztrájk tört ki, amelynek elfojtására a csendőr-

séget kellett igénybevenni, amely az izgatókat elfogta.

Az olimpiai versenyek.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Stockholmból táviratozzák, a magyaroknak az olimpiai versenyeken tegnap aratott fényes győzelme után az ottani sportközönség körében sajnálkozást keltett az a hír, hogy Halma y Zoltán a magyar uszóbajnok nem indulhat s így küzdelem nélkül kell lemondania a bajnokságról. Ma egyebekben a német és angol nyeretlenek között vigaszverseny volt.

Üngyilkos tanár.

Budapest, jul. 3. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Aradról jelentik, Timon Zoltán ottani fémipariszkolai tanár, Timon Ákos egyetemi tanár öccse ott ma hirtelen megőrült s rohamában revolverrel föbelötte magát.

TÖZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11:50
Buza (áprilisra)	11:81
Rozs (októberre)	9:39
Zab (októberre)	9:36
Tengeri (júliusra)	8:75
Tengeri (augusztusra)	8:80
Tengeri (májusra)	7:57

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Zsombolyai járás főszolgabirájától.

5019—1912. szám. 803—3.3

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye zsombolyai járáshoz tartozó Zsombolya községben ujonnan rendszerezett:

I. végrehajtói állásra, melynek javadalmazása 1000 korona törzsfizetés, 400 korona laktér, 5-ször 100 korona ötödéves korpótlék és az idegen köztartozások, illetékek és ezen kívül mindenféle más behajtásra kimutatott összegek utáni törvényes behajtási illetékek.

II. irnok-végrehajtói állásra, melynek javadalmazása 1000 korona törzsfizetés, 200 korona laktér és 5-ször 100 korona ötödéves korpótlék.

III. irnoki állásra, melynek javadalmazása 800 korona törzsfizetés, 200 korona laktér és 5-ször 100 korona ötödéves korpótlék.

Megjegyzem, hogy az egyes állásokkal járó ötödéves korpótlék számítása alapjául csak a zsombolya községnél eltöltött szolgálati idő vétetik figyelembe.

Felhívom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi július hó 20-ig nyújtsák be. Zsombolya, 1912. évi június hó 27-én.

Fóris, főszolgabíró.

IRODISTANÓ

megfelelő irodai gyakorlattal, aki a gyorsírásban és gépírásban is jártas, előnyös alkalmazást nyer a

Gazdák Biztosító Szövetkezete Vezérképviseleténél NAGYBECSKEREK.

809-1.1

Olcsó konviktus.

A „Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület” védnöksége alatt álló polgári és felsőkereskedelmi iskolai fiunevelő-intézetben a felvételek megkezdődtek.

Beírási díj egy évre 40 korona, havidíj 38 korona.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál

Erdős Béla

(683—30.15)

tanár

Nagybecskerek.

Padé község előljáráóságától.

1163—1912. szám.

806—3.3

Hirdetmény.

Padé község előljáráósága közhirrre teszi, miszerint a Padé község határában, mint pedig a Padé község mint uradalom birtokán üzendő vadászati jog 1912. évi augusztus hó 1-től számítandó 6 egymás után következő évre folyó évi július hó 19-én délelőtt 9 órakor Padé község házában tartandó nyílt árverésen haszonbérbe adatni fog.

Padén, 1912. évi június 19-én.

Rigyitsky s. k., jegyző.

Kerestetnek

agilis, jól bevezetett

hirdetési ügynökök magas jutalék mellett.

Bővebbet: Löbl Oszkár, Lugos.

813—2.1

Zsombolya község előljáráóságától.

3712—1912. szám.

810—2.1

Pályázati hirdetés.

Alulírott előljáráóság a Zsombolya község-nél megüresedett 5 (öt) községi rendőri állásra pályázatot hirdet és felhívja mindazokat, akik ezen állások egyikét elnyerni óhajtják, hogy sajátkezűleg irt és szabályszerűen felszerelt kérvényüket Zsombolya község előljáráóságához címezve postán küldjék be, vagy a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt személyesen adják át és pedig legkésőbb f. évi július 19-ig.

Ezen rendőri állásokat a községi képviselő-testület választás útján fogja betölteni.

Az állások javadalmazása fejenként 600 korona törzsfizetés, 120 korona laktér, természetben ruha, lábbeli és szerelvény és 5-ször öt évenként ismétlődő 50 korona korpótlék.

Az állások elnyeréséért csak oly egyének pályázhatnak, akik:

a) magyar állampolgárok;
b) katonai szolgálati kötelezettségüknek eleget tettek, kifogástalan egészségi állapotukat és rendőri állásra alkalmas voltukat orvosi bizonyítvánnyal igazolják, 24. életévüket betöltötték, de a 40-et még túl nem haladták;
c) feddhetlen előéletűek és magaviseletűek;

d) az itt divó német nyelven kívül a magyar nyelvet szóban és írásban legalább annyira bírják, hogy a magyar nyelvű utasításokat megértsék és magukat is megértetni képesek legyenek;

e) ezen állások elnyerésénél előnyben részesülnek azok a pályázók, akik a csendőrségnél szolgáltak, vagy mint rendőrök jelenleg is alkalmazásban állanak és végül azok, akik a hadseregben vagy a honvédségnél altiszti rendfokozatban szolgáltak és a községben közeli rokonságban nem állanak senkivel.

Zsombolyán, 1912. évi június hó 28-ik napján.

Spuhler Ferenc s. k., jegyző.

Schuld Mátyás s. k., bírő.

SALVATOR
GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

10-32.27

Alkalmazunk
 olyan egyént,
 aki a magyar és ro-
 mán nyelvet szóban
 és írásban bírja.

Telekkönyvi ügyeket értő,
 előnyben részesül.
 Írásbeli ajánlatokat kérünk.

Delzalog és ingatlan-forgalmi
intézet banküzlet, Nagybecskerekén.
 756-6.6

OLLA
 bebizonyíthatóan a
 legjobb higiénikus
GUMMI
 2 évi jóállás
 minden érből.
 Ára 4, 6 és 8 K.
 tucatláért.
 Mintagyűjte-
 mények 12 db
 válogatva
 5 K.

OLLA
 GUMMIT 1888 mint
 2 00 éves mint a
 legmegbízhatóbbat
 ajánlja. OLLA
 kapható minden
 gyógyszerárban a
 jobb drogeriában.
 Érdekes árlégyz-
 et küld OLLA
 Gummigyár,
 Wien 11, 969.
 67.

Kapható: Czikajó László gyógyszerárban és Kovács
 Sándor drogeriájában.

Hirdetéseket
 jutányos árért közöl a
 „TORONTÁL”
 pol. napilap kiadóhivatala.

Garçon lakás

mely áll egy udvari és egy
 utcai külön bejárattal, elegán-
 san bútorozott, egymásba
 nyíló szobából, — kiadó
 Melencei-utca 289/7. sz. a.

Menczer Lipót házában.

741-x7

Igen tisztelt háziasszony!
 a legjobb festék szobapadló festésére

LINOL spirítuszlack

ODALIN borostyánkőlack

1 kg. elegendő 16 m² beeresztésére

Egyedüli elárúsítás

Tolveth és Mattanovich cégnél

Nagybecskerek

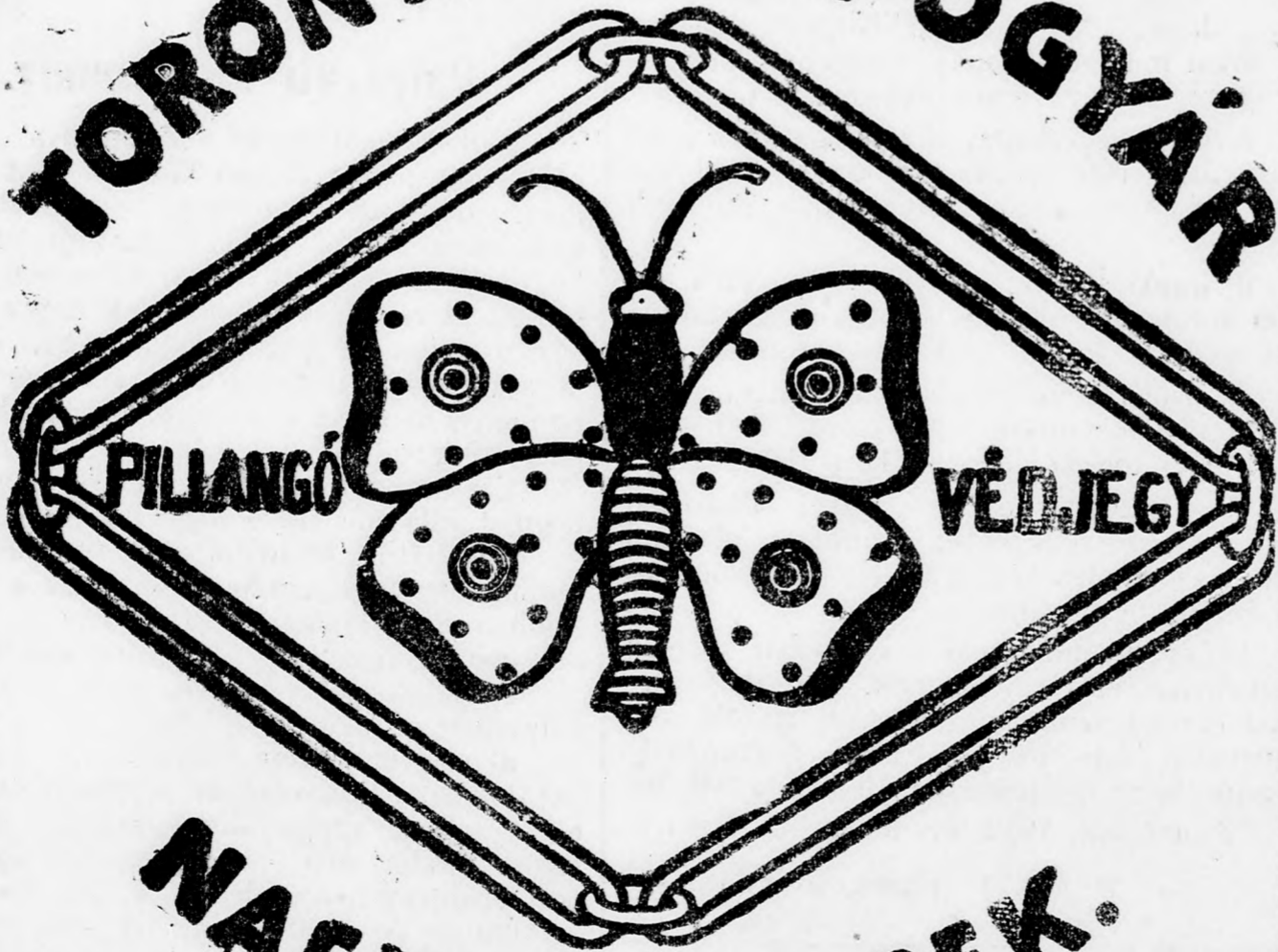
Főüzlet: Hunyadi-utca. Telefon 63

Fióközlet: Melencei-u. Telefon 145

707-10.9

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

NAGYBECSKEREK.

Külön cipőosztály!

Sandálok.

Tenniszcipők.

Torontáli strapa-cipők.

702-30 17

Gazdag választék

fürdő ruhákban,
 fürdő köpenyekben,
 fürdő cipőkben,
 uszó nadrágokban,
 utazó kosarakban és
 nyári játékokban.

Benó
Testvérek

rövidáru, cipő és játékszeráru
 üzlete

Nagybecskerek

Telefon: 201.

Alapítási év: 1870.

A 64671/912. sz. pénzügyminiszteri körrendelet folytán a nagybecskereki kir. pénzügyigazgatóság által közhirre tétetik az alábbi

Táblázat

az 1912. évi július hó 1-től az 1913. évi június 30-ig terjedő időre érvényes sóeladási árakról.

1 Sorszám	2 A hivatalok székhelye	3 A s ó		5 A m. kir. pénzügyminiszterium által		6 Kedvezményes áron		7 Kedvezményes áron	
		n e m e	származási helye	megállapított eladási ár					
				a kinestári sóraktárból		teljes vasuti kocsikban a vasuti állomásról		a kinestári sóraktárból	
				K	f	K	f	K	f
1	Aknasugatag	konyhasó	—	19	28	—	—	17	20
2	Aknaszlatina	"	—	19	28	—	—	17	20
3	Rónaszék	"	—	19	28	—	—	17	20
4	Désakna	"	—	19	28	—	—	13	70
5	Marosujvár	"	—	19	28	—	—	13	70
6	Parajd	"	—	19	28	—	—	13	70
7	Torda	"	—	19	28	—	—	13	70
8	Vizakna	"	—	19	28	—	—	13	70
9	Marosujvár és Parajd	marhasó	—	7	60	—	—	—	—
10	Sóvár	fótsó	—	19	87	—	—	—	—
		magsó	—	13	10	—	—	—	—
11	Szigetkamara	konyhasó	Aknasugatag, Akna-	19	66	—	—	17	56
		marhasó	szlatina és Rónaszék	7	98	—	—	—	—
12	Arad	konyhasó	Marosujvár	22	06	21	74	—	—
		marhasó	Parajd	10	35	10	06	—	—
13	Budapest	konyhasó	Szigetkamara	23	19	23	11	—	—
		marhasó	"	10	32	10	27	—	—
14	Flume	konyhasó	Marosujvár	24	84	—	—	—	—
		tengeri só	—	19	80	—	—	16	50
		marhasó	Parajd	11	75	—	—	—	—
15	Karánsebes	konyhasó	Parajd	22	79	—	—	14	70
		marhasó	"	10	57	—	—	—	—
16	Késmárk	konyhasó	Szigetkamara	23	21	—	—	—	—
		marhasó	"	10	77	—	—	—	—
		fótsó	Sóvár	21	30	—	—	—	—
17	Losoncz	konyhasó	Szigetkamara	22	96	—	—	—	—
		marhasó	"	10	24	—	—	—	—
18	Miskolcz	konyhasó	Szigetkamara	22	31	22	13	—	—
		marhasó	"	9	83	9	68	—	—
19	Nagykanizsa	konyhasó	Marosujvár	24	86	24	69	—	—
		marhasó	Szigetkamara	11	34	11	20	—	—
20	Orsova	konyhasó	Parajd	23	78	—	—	15	70
		marhasó	"	11	20	—	—	—	—
21	Ómoldova	konyhasó	Parajd	24	07	—	—	15	—
		marhasó	"	11	52	—	—	—	—
22	Pancsova	konyhasó	Parajd	23	70	—	—	12	60
		marhasó	"	11	54	—	—	—	—
23	Pozsony	konyhasó	Marosujvár	24	62	24	20	—	—
		marhasó	Szigetkamara	11	19	10	80	—	—
24	Rózsáhegy	konyhasó	Szigetkamara	23	35	—	—	19	40
		marhasó	"	10	90	—	—	—	—
25	Sopron	konyhasó	Marosujvár	25	—	—	—	—	—
		marhasó	Szigetkamara	11	61	—	—	—	—
26	Sóvár	konyhasó	Szigetkamara	22	56	—	—	—	—
		marhasó	"	10	11	—	—	—	—
27	Szeged	konyhasó	Désakna*)	22	95	22	74	12	60
		marhasó	Parajd	10	86	10	68	—	—
28	Temesvár	konyhasó	Désakna*)	23	08	—	—	—	—
		marhasó	Parajd	10	49	—	—	—	—
29	Tokaj	konyhasó	Szigetkamara	22	18	—	—	—	—
		marhasó	"	9	75	—	—	—	—
30	Vágújhely	konyhasó	Szigetkamara	24	54	—	—	—	—
		marhasó	"	10	98	—	—	—	—
31	Bród	konyhasó	Marosujvár	24	27	—	—	12	60
		marhasó	Parajd	11	61	—	—	—	—
32	Eszék	konyhasó	Marosujvár	23	65	23	52	—	—
		marhasó	Parajd	11	19	11	09	—	—
33	Mitrovicza	konyhasó	Désakna	24	23	—	—	12	60
		marhasó	Parajd	11	44	—	—	—	—
34	Okučani	konyhasó	Marosujvár	24	46	—	—	12	60
		marhasó	Parajd	11	54	—	—	—	—
35	Terezovác	konyhasó	Marosujvár	24	84	—	—	12	60
		marhasó	Parajd	11	95	—	—	—	—
36	Zimony	konyhasó	Parajd	25	03	—	—	12	60
		marhasó	"	11	45	—	—	—	—
37	Zupanje	konyhasó	Marosujvár	24	10	—	—	12	60
		marhasó	Parajd	11	60	—	—	—	—
38	Buccari	tengeri só	—	19	79	—	—	16	50
		marhasó	Parajd	12	25	—	—	—	—
		tengeri só	—	19	98	—	—	11	70
		a volt határvidéki lakosok részére szürke tengeri só	—	—	—	—	—	8	10
39	Karlopágó	marhasó	Parajd	12	23	—	—	—	—
		tengeri só	—	19	98	—	—	11	70
		a volt határvidéki lakosok részére szürke tengeri só	—	—	—	—	—	8	10
40	Zengg	marhasó	Parajd	12	14	—	—	—	—

Torontali h. é. vasutak és Temesvár—Módosi h. é. vasut menetrendje.

Érvényes 1912. évi május hó 1-től.

Oda.						Zsombolya—Nagybecskerek.				Vissza.				Oda.						Nagybecskerek—Pancsova.				Vissza.									
V-v.		Sz-v.		V-v.		V-v.		Sz-v.		Sz-v.		V-v.		Szv.		Vv.		Szv.		Vv.		Szv.		Tvsz.		Vv.							
6018/19		6002/1		6020/21		6012/11		6008		173		6004/3		6007		6006/5		6014/13		6204		6212		6202		179		6201		6263		6211	
I-III. osztály						I-III. osztály						I-III. osztály						I-III. osztály															
8:10	10:15	—	—	8:15	8:30	ind.	Budapest ny. p. u. (172)	érk.	—	125	7:15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	2:10	—	—	11:49	2:55	—	Szeged (172)	—	—	9:48	7:48	12:57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	15:11	4:22	—	Temesvár-Józsefv. (172)	—	—	7:36	6:06	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	4:50	—	—	3:04	5:30	ind.	Zsombolya (173a, 172, 184)	érk.	—	6:28	4:16	9:14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	4:56	—	—	3:11	5:36	érk.	Ujzombolya (184)	ind.	—	6:21	4:08	9:37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	5:00	—	—	3:16	5:40	ind.	—	—	—	6:19	4:03	9:32	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	5:14	—	—	3:32	5:54	—	Klári	—	—	6:06	3:50	9:17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	5:23	—	—	3:41	6:03	—	Köcsse	—	—	5:57	3:41	9:03	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	5:30	—	—	3:49	6:10	—	Kurjácska	—	—	5:49	3:32	8:58	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	5:50	—	—	4:03	6:25	—	Csene	—	—	5:40	3:22	8:49	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	6:03	—	—	4:22	6:39	—	Ujvár	—	—	5:10	3:00	8:28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	6:14	—	—	4:36	6:50	—	Óregfalva	—	—	4:54	2:48	8:15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	6:22	—	—	4:45	6:58	—	Ótelek	—	—	4:41	2:38	8:05	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	6:33	—	—	4:59	7:09	—	Jánosföld	—	—	4:50	2:26	7:52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	6:50	—	—	5:20	7:33	—	Párdány	—	—	4:16	2:11	7:37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	7:02	—	—	5:33	7:45	—	Fény	—	—	4:12	1:53	7:19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	7:13	—	—	5:45	7:56	érk.	Módos (167)	ind.	—	3:50	1:40	7:06	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	9:13	—	érk.	Temesvár-Józsefv. (167)	ind.	—	7:24	5:11	11:00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4:33	7:35	—	—	6:00	—	ind.	Módos (167)	érk.	—	5:14	3:01	6:54	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4:54	7:4	—	—	6:21	—	érk.	Szécsány (171, 180)	ind.	—	4:55	2:54	6:33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5:05	8:02	5:05	—	6:50	—	ind.	Szécsány (171, 180)	érk.	—	4:47	2:43	6:24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5:20	8:16	5:24	—	7:07	—	—	Szárca	—	—	4:34	2:29	6:10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5:31	8:26	5:35	—	7:18	—	—	Ernöháza	—	—	4:23	2:18	6:01	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5:41	8:36	5:45	—	7:28	—	—	Pusztakenderes	—	—	4:13	2:08	5:50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
5:55	8:45	5:55	—	7:39	—	—	Lázárföld	—	—	4:05	1:53	5:42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6:09	8:57	6:03	—	7:52	—	érk.	Sándorudvar (179)	ind.	—	3:52	1:42	5:36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6:10	9:00	6:02	—	7:55	—	ind.	Sándorudvar (179)	érk.	—	3:41	1:30	5:25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6:20	9:09	6:19	—	8:05	—	ind.	N.-Becskek-Gyárt.	ind.	—	3:32	1:20	5:16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6:30	9:18	6:29	—	8:15	—	érk.	Nagybecskerek-bégapart (179, 184)	ind.	—	3:33	1:09	5:07	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	9:23	6:35	—	—	—	ind.	N.-Becs. (178, 179)	ind.	—	—	6:25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	9:28	6:40	—	—	—	érk.	Szeged (178)	ind.	—	—	1:55	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	9:38	6:50	—	—	—	—	Budapest ny. p. u. (178, 172)	—	—	—	8:05	0:15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	